

รายวิชาการงานอาชีพ

รหัสวิชา ง๑๖๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

เรื่อง งานช่างและเครื่องมือที่ใช้ในงานช่างไฟฟ้า

ครูผู้สอน ครูวิทยา ปัญญาเย็น
ครูอรอนงค์ สุตสาคร

งานช่างและเครื่องมือที่ใช้ ในงานช่างไฟฟ้า

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อธิบายวิธีการใช้เครื่องมือช่างไฟฟ้าได้
๒. เขียนวิธีการใช้เครื่องมืองานช่างไฟฟ้าได้
๓. เห็นคุณค่าของงานช่างและเครื่องมือที่ใช้
ในงานช่างไฟฟ้า

คำถามชวนคิด

นักเรียนคิดว่า...

งานไฟฟ้าหมายถึงอะไร

ความหมายของงานไฟฟ้า

งานไฟฟ้า หมายถึง การปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับไฟฟ้าในการสร้าง หรือผลิต การซ่อมแซม การปรับปรุง การติดตั้งอุปกรณ์วงจรไฟฟ้าด้วยความปลอดภัย

คำถามชวนคิด

นักเรียนคิดว่า.....

เครื่องมือที่ใช้ในงาน
ช่างไฟฟ้ามีอะไรบ้าง

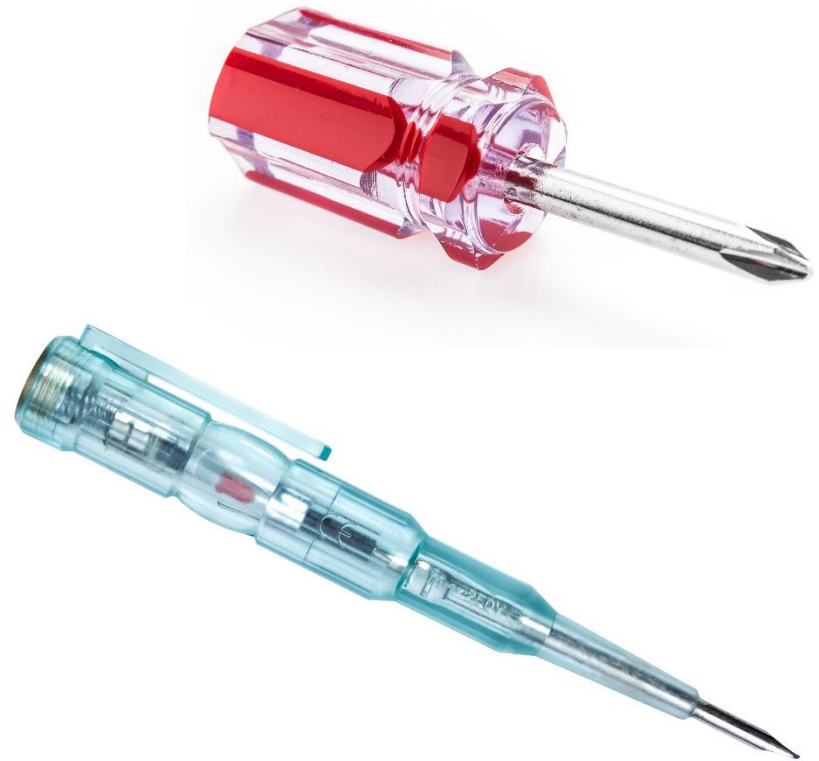

เครื่องมือที่ใช้ ในงานช่างไฟฟ้า

๑. ไชควงและไชควงวัดไฟ

ใช้ในการขันสกรู ต่อฟิวส์
ใส่สวิตช์ ถอนตะปูเกลียวออก
จากที่ยึด และใช้ในการตรวจ
เช็คกระแสไฟฟ้า

๒. คีมปอกสายไฟ

ใช้ในการปอกสายไฟ

๓. คีมปากจระเข้

ใช้ในการตัดสายไฟหรือจับ
ลวด ยึด งอ สายไฟไม่ให้หลุด
คีมชนิดนี้จึงใช้ได้ทั้งตัดและ
การจับยึดในอันเดียวกัน

๔. คีมปากแหลมหรือคีมปากจิ้งจก

ใช้จับโลหะหรือสายไฟที่มีขนาดเล็ก เหมาะกับการทำงานในที่แคบ

๕. คีมย้ำหัว

ใช้สำหรับจับยึด
ตัดสิ่งต่าง ๆ ดึงสายเคเบิล
และสายไฟขนาดเล็ก ๆ

๖. ค้อน

ใช้งานไฟฟ้ามีหลายชนิด
เช่น ค้อนหัวหงอน ทำด้วยเหล็ก
ด้านหน้าเรียบ หงอนด้านบนใช้
ถอนตะปู ค้อนหัวเหลี่ยม ใช้ตอก
ตะปูในการเดินสายไฟ

ภาพ ค้อนหงอนด้ามไม้ จาก <https://www.hafelethailand.com/product/214060-92498/ค้อนหงอน-ด้ามไม้>

ภาพ ค้อนหัวเหลี่ยม จาก <http://www.eaktools.com/product/703/ค้อนช่างทองด้ามไม้-จีน>

๗. ตลับแยกสายไฟ

ใช้สำหรับต่อแยกสายไฟ
เพื่อนำไฟฟ้าไปใช้ในที่ต่าง ๆ
และเพื่อความเรียบร้อย
ปลอดภัย

๘. ตุ่มหรือลูกถ้วย

ใช้สำหรับเดินสายนอก
อาคาร หรือในโรงฝึกงาน
เพื่อยึดสายให้แน่นแข็งแรง
เช่น ยึดสายไฟจากบ้านไปยัง
เสาไฟฟ้า

๙. บัลลาสต์

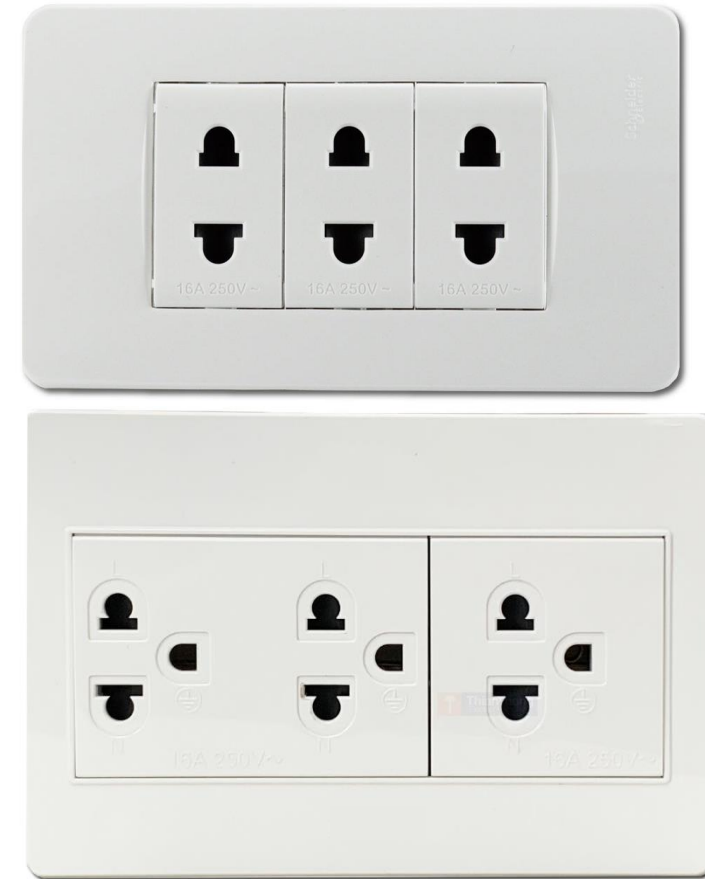
ช่วยสร้างให้เกิดแรงดัน
เพียงพอในการจุดหลอดก๊าซ
ดีสชาร์จให้ติด ควบคุมปริมาณ
กระแสไฟฟ้าผ่านวงจรขณะสตาร์ท
ทำงาน และกำลังไฟฟ้าที่จ่ายให้
หลอดไฟให้มีค่าเหมาะสม

๑๐. ปลั๊กไฟ

ใช้ เชื่อมต่อวงจรไฟฟ้า
ที่ต่อกับสายไฟ เป็นวงจรเปิดไว้
และจะครบวงจรก็ต่อเมื่อต่อเข้ากับ
เครื่องใช้ไฟฟ้า

๑๑. สายดิน

สายดิน มีเพื่อป้องกัน
การเกิดกระแสไฟฟ้ารั่ว
กระแสไฟฟ้าจะไหลผ่าน
สายดิน และลงดินไป

๑๒. เทปผ้าพันสายไฟ

ใช้สำหรับพันสายไฟ
ที่เป็นรอยต่อหรือขาด เพื่อ
ป้องกันไฟฟ้าไม่ให้รั่วและ
ทำให้เกิดอันตรายได้

๑๓. ฟิวส์

ใช้ป้องกันไม่ให้เกิดกระแสไฟฟ้าไหลเข้ามาเกินพิกัดของขนาดสายไฟ เพราะฟิวส์จะหลอมละลายตัดทางเดินของกระแสไฟฟ้าก่อนที่จะทำให้เกิดอุบัติเหตุเกี่ยวกับไฟฟ้า

๑๔. มีดปอกสายไฟ

ใช้สำหรับตัด ปอก
ชุดหรือทำความสะอาด
สายไฟ ใช้มากในการเดิน
สายไฟฟ้า

ภาพ มีดปอกสายไฟ จาก <https://www.amazon.in/KNIPEX-98-55-Insulated-Dismantling/dp/B0048FIQ3Q> และ

[https://itoolmart.com/product/7oaw0/มีดปอกสายไฟ-\(ด้ามหุ้มฉนวนกันไฟ\)-KNIPEX-98-53-13-\(Dismantling-Knife-for-sector-cables\)%C2%A0](https://itoolmart.com/product/7oaw0/มีดปอกสายไฟ-(ด้ามหุ้มฉนวนกันไฟ)-KNIPEX-98-53-13-(Dismantling-Knife-for-sector-cables)%C2%A0)

๑๕. สตาร์ทเตอร์

ช่วยจุดหลอดไฟกระแสไฟฟ้า
จะไหลผ่านสวิตช์สตาร์ทเตอร์
ครบวงจร ทำให้ไส้หลอดตรงข้า
หลอดร้อนขึ้น และปลดปล่อย
อิเล็กตรอนออกมาในหลอด

๑๖. สวิตช์ไฟ

ทำหน้าที่ตัดต่อวงจรไฟฟ้าใช้
ในการเปิดหรือปิดวงจรไฟฟ้าเพื่อ
ควบคุมการไหลของกระแสไฟฟ้า

๑๗. ส่วนไฟฟ้า

ใช้เจาะไม้ ปูน ในการ
เดินสายไฟ เพราะบางครั้ง
ต้องเจาะรู เพื่อยึดอุปกรณ์
ไฟฟ้าให้แน่น

๑๘. สะพานไฟหรือคัตเอ้าต์

เป็นอุปกรณ์ไฟฟ้าชนิดหนึ่ง ที่ทำหน้าที่ในการตัดต่อกระแสไฟฟ้า

๑๙. สายไฟฟ้า

ใช้เป็นตัวนำกระแสไฟฟ้า
ให้ไหลผ่านไปยังอุปกรณ์ไฟฟ้า
จนครบวงจร

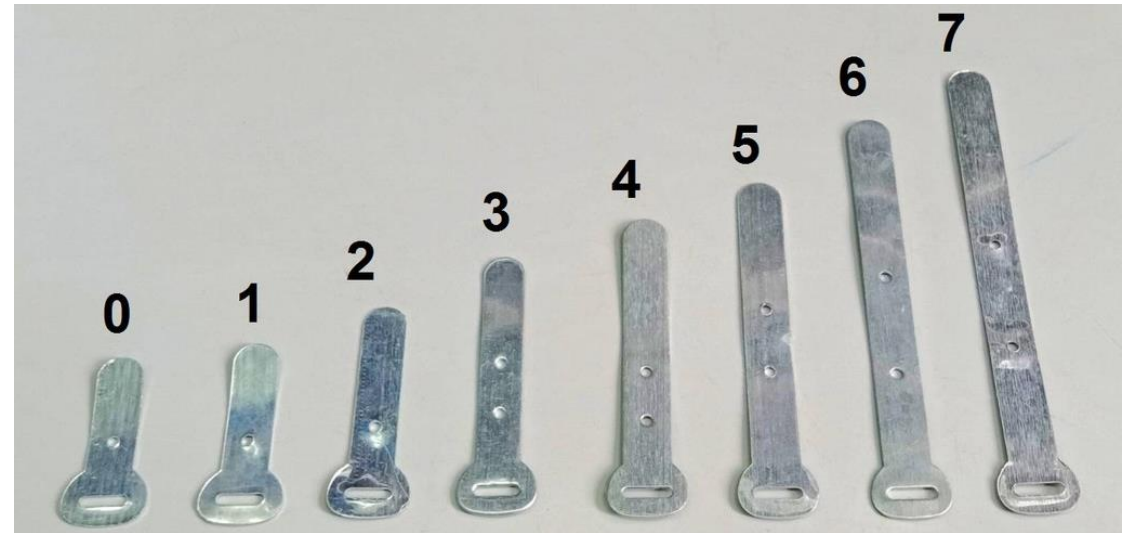
๒๐. หัวแร้งบัดกรี

ใช้เพื่อเชื่อมหรือประสาน
กับงานเดินสายไฟ และงานซ่อม
งานประสานเล็ก ๆ น้อย ๆ ที่ใช้
ความร้อนไม่มากนัก

๒๑. กีบรัดสายไฟ

ใช้รัดสายไฟสำหรับ
ตอกตะปูยึดกับผนัง
ให้แน่น

๒๒. กีบตะปู^๓พลาสติก

ใช้รัดสายไฟสำหรับตอก
ตะปูยึดกับผนังให้แน่น

ชั้นปฏิบัติใบงาน

บทบาทนักเรียนปลายทาง

ให้นักเรียนทำใบงานที่ ๑๑
เรื่อง งานช่างและเครื่องมือ
ที่ใช้ในงานช่างไฟฟ้า

บทบาทครูปลายทาง

๑. ครูให้ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง
งานช่างและเครื่องมือที่ใช้ใน
งานช่างไฟฟ้า
๒. ควบคุมดูแลนักเรียนทำใบงาน
และให้คะแนน

ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง งานช่างและเครื่องมือที่ใช้ในงานช่างไฟฟ้า
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ช่างคิดช่างทำ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง งานช่างและเครื่องมือที่ใช้ในงานช่างไฟฟ้า
รายวิชา การงานอาชีพ รหัสวิชา ง๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเขียนวิธีการใช้เครื่องมืองานช่างไฟฟ้าให้สัมพันธ์กับรูปภาพ มาให้ถูกต้อง

วิธีการใช้เครื่องมือ

.....
.....
.....
.....

วิธีการใช้เครื่องมือ

.....
.....
.....
.....

วิธีการใช้เครื่องมือ

.....
.....
.....
.....

วิธีการใช้เครื่องมือ

.....
.....
.....
.....

ใบงานที่ ๑๑

เรื่อง งานช่างและเครื่องมือ ที่ใช้ในงานช่างไฟฟ้า

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเขียน
วิธีการใช้เครื่องมืองานช่างไฟฟ้า
ให้สัมพันธ์กับรูปภาพ มาให้
ถูกต้อง

เฉลี่ยใบงาน

ใบงานที่ ๑๑

เรื่อง งานช่างและเครื่องมือที่ใช้ในงานช่างไฟฟ้า

ภาพ ไขควงวัดไฟ จาก <https://fq.lnwfile.com/xln3py.jpg>

วิธีการใช้เครื่องมือ

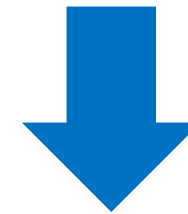
๑. ใช้ขันสกรู ต่อฟิวส์ ใส่สวิตช์ไฟ
๒. ใช้ไขสกรูเกลียวออกจากที่ยึด
๓. ใช้ในการตรวจสอบกระแสไฟฟ้า

ใบงานที่ ๑๑

เรื่อง งานช่างและเครื่องมือที่ใช้ในงานช่างไฟฟ้า

วิธีการใช้เครื่องมือ

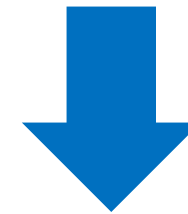
๑. ใช้สำหรับตัด ปอก ขูดหรือทำความสะอาดสายไฟ
๒. ใช้มากในการเดินสายไฟฟ้า

ใบงานที่ ๑๑

เรื่อง งานช่างและเครื่องมือที่ใช้ในงานช่างไฟฟ้า

วิธีการใช้เครื่องมือ

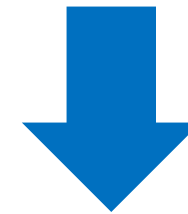

๑. ใช้สำหรับการเดินสายไฟมาก
๒. ใช้ตัด ดัด งอ โค้งและปอกสายไฟ

ใบงานที่ ๑๑

เรื่อง งานช่างและเครื่องมือที่ใช้ในงานช่างไฟฟ้า

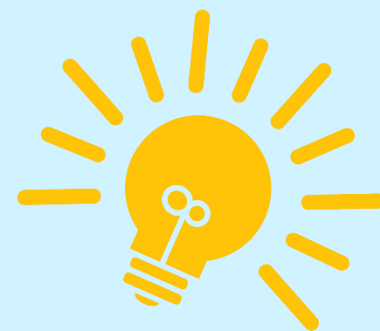
วิธีการใช้เครื่องมือ

ใช้สำหรับพันสายไฟ ที่เป็น
รอยต่อหรือขาด เพื่อป้องกันไฟฟ้า
ไม่ให้รั่วอาจทำให้เกิดอันตรายได้

สรุปบทเรียน

เครื่องมือช่างไฟฟ้า เป็นเครื่องมือช่าง
ที่สามารถทำการซ่อมแซมปรับปรุงระบบ
ไฟฟ้าภายในบ้านได้ผู้ใช้ต้องทำตามขั้นตอน
การใช้งาน

บทเรียนครั้งต่อไป

การติดตั้งและประกอบของใช้ ในบ้านประเภทต่าง ๆ

สิ่งที่ต้องเตรียม

ใบงานที่ ๑๒ เรื่อง การติดตั้งและประกอบ ของใช้ในบ้านประเภทต่าง ๆ

ใบงานที่ ๑๒ เรื่อง การติดตั้งและประกอบของใช้ในบ้านประเภทต่าง ๆ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ช่างคิดช่างทำ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ การติดตั้งและประกอบของใช้ในบ้านประเภทต่าง ๆ
รายวิชา การงานอาชีพ รหัสวิชา ง๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง : ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติการติดตั้งและประกอบของใช้ในบ้าน ๑ อย่าง แล้วบันทึกผลการปฏิบัติงานมาให้ถูกต้อง

๑. อุปกรณ์ของใช้ในบ้านที่ติดตั้งและประกอบของใช้ในบ้าน คือ.....
.....
.....

๒. รวบรวมอุปกรณ์ที่ใช้ติดตั้งและประกอบของใช้ในบ้าน.....
.....
.....

๓. วิธีการติดตั้งและประกอบของใช้ในบ้าน.....
.....
.....

๔. ปัญหาที่พบในการติดตั้งและประกอบของใช้ในบ้าน.....
.....
.....
วิธีการแก้ไขปัญห.....

๕. ความพอใจในผลงานการติดตั้งและประกอบของใช้ในบ้าน.....
.....
.....

๖. ประโยชน์จากการทำกิจกรรมนี้.....
.....
.....

อุปกรณ์ฝึกปฏิบัติ

1. ราวตากผ้า
2. ชั้นวางของ
3. พัดลม

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th